

Vallomások

a VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség

30. születésnapja alkalmából

Írták:

Borboly Csaba

Chikán Gabriella

Deáky Péter

Erdei Csaba

Fabulya Edit

Katona Csaba

Korom Annamária

Molnár Judit

Paulovkin Boglárka

Sánta Szilvia

Suhajda Virág

Szakácsné Farkas Katalin

Tóth Tegze

Törőcsik Zsolt

Veresné Péter Judit

Szentes, 2009. április 3.

Kedves Olvasó!

Amit a kezdedben tartasz, az nem más, mint vegások vallomásai arról, hogy mit jelent, mit jelentett számukra a VE-GA. Az értelmező-elemző írások után következnek azok a gondolatok, amelyek egy adott életút alapján veszik sorra a vegáság sajátosságait. Utána rövid villanások következnek közösségről, társakról, törődésről, hogy végül eljussunk azokhoz az érzésekhez, hangulatokhoz, élményekhez, amelyeket fontosnak tartottak megosztani Veletek a vallomások írói. Kellemes olvasást kívánunk hozzá!

Veresné Péter Judit és Péter Petra
2009. február

Katona Csaba:

[30 éves a VE-GA Gyermek és Ifjúsági Szövetség](#)

A rendszerváltás körüli főként középiskolás korosztályok aktivitására építő diákmozgalmak között volt néhány markáns szervezeti kultúrát, értékrendet megjelenítő mozgalom. Ezek a mozgalmak kapcsolódtak is egymáshoz, tanultak egymás módszertanából, kultúrájából, de céljaikban, missziójukban megtartották az eredeti irányvonalat. A PÓK-Háló (Patronáló Óvó Közösségi Háló), az ODU (Országos Diák Unió) és a VE-GA körüli szervezeteket szoktuk magunk között „Kultúrkör”-nek nevezni.

Ezek közül a [VE-GA](#) az egyetlen, ami túlélte a „Halász–Hegyi–Zuschlag paktum”¹ utáni időszakot, bár számtalan kísérletet tett a politika arra, hogy bekebelezze, vagy ellehetetlenítse a szervezetet.

A középiskolás mozgalmak között az ODU Pál Tamás szellemi hatása alatt állt, aki a közösségfejlesztésben a társadalmi tervezés kereteinek megteremtését tartja fontosnak, a közösségiség megalapozása érdekében. Tamás közösségfejlődési megközelítése szerint az egyéni érdekkinyilvánítás adhat esélyt arra, hogy felismerjük: én, ő és ő egy cipőben járunk. Hasonlóak a problémáink, célszerű lenne szövetkeznünk egymással. Szerinte az érték alapú szövetség csak az egymással együttműködő, együtt dolgozó közösségekben alakul ki, az egyéni értékrendekből formálódnak közös értékek.

A Patronáló Óvó Közösségi Hálóban a Berki Éva által vezetett köztársasági díjas TINTA volt a modellje annak, hogy fiatalok miként tudnak kortárs segítőként egészen elesett fiatalok számára tūmaszt nyújtani. A PÓK Háló önszolgáltató közösségeiben sok fiatal vált önkéntes segítővé a rendszerváltás után ébredező hazai szociális szférában.

Korom Pál, a VE-GA alapítója, sokkal komplexebb közösség építési gyakorlatot kínál, úgy tartja, hogy a családszerű közösség az a közeg, amiben elindul valamifajta élő kapcsolati háló. Ilyenkor minden esetben van vezető és vezetett, köztük fel lehet, fel kell vállalni, hogy függőségi viszony alakul ki. A közösségfejlődés egészen magas foka az, amikor együttműködés, önszerveződés alakul ki a felelek között, lassan válik le a vezető kézi vezérléséről a csoport.

---

¹ 1998-1999-ben a FIDESZ és az MSZP bevezették (<http://nol.hu/archivum/archiv-21191>) azt a forráselosztási gyakorlatot, mely a politika-független civil szervezetek elé sorolja a pártok kvázi nonprofit szerveződéseit. Ezzel a párt-független szervezetek sorát irtották ki a hazai közéletből és tették a közelgő EU fejlesztési forrásait a zsákmanyszerű pártokrácia játékszerévé. A jelenségről még több cikk a <http://reszvetelidemokracia.blog.hu/> oldalon.

Mindkét modell a szerves fejlődés kereteit keresi, és számos esetben támaszkodtunk erre vagy arra a megközelítésre. Mindkét módszertan valahol a „startolj onnan, ahol a segített tart!” rogersi elvéből indul ki, és sikeres példákat tud felmutatni a középiskolás bázisközösségek között. Mindkét mozgalomban népszerű alaptan a neorogersi Honti-Domschitz-féle Emberi rendszerek fejlődése², ami a bizalom fejlődésének anatómiája. Pál Tamás abból indult ki, hogy a demokrácia szubjektív feltételei miként épülnek ki az egyénben, Korom pedig a közösségi térben mutatott hasonló megközelítést.

A VE-GA módszertana nem a társadalmi tervezés azon elvére épül, hogy az ember eleve egyensúlyban lévő, „felnőtt” ember, akinek egyszerűen kereteket kell teremteni ahhoz, hogy érdekeit érvényesítse. Elfogadja azt, hogy az emberek többsége erre nem képes. Az emberek többsége másfajta igényekkel él. Vagy természetes igényekkel (csecsemőrangú személyiség), vagy törődés igénnyel (gyermekrangú személyiség), vagy útkeresés igénnyel (kamaszrangú személyiség). A társadalmi tervezés kereteiben a felnőttangú személyiségek tudnak érvényesülni. A vegalógia diagnózis a társadalmi problémákról és egyben terápia az egyén és a közösség számára.

A Korom-féle módszertan a törődésre koncentrál. A családszerű közösségből indul ki. Felvázolja, hogy ez az a közeg, ami megfelelő bizalmi alapot teremt az együttléthez, a problémák megbeszéléséhez, akciókhoz, vagy állandó tevékenységhez. Ez után következik be, hogy kamaszrangú vagy felnőttangú emberek önszerveződése megvalósulhat. Korom közösségfejlesztési gyakorlata abban jelent többet, hogy a motivációt nem tekinti adott feltételnek. A VE-GA módszere jelentős eredményeket ért el a motiváció fejlesztése területén.

Ez egyben korlát is, hiszen ebből a szemszögből fontosabbak az emberi viszonyok, mint az eredmények. Nem az a kérdés, hogy például felszínre kerülnek-e az érdekek, szervezünk-e érdekképviselői akciókat, hanem az, hogy a csoporttagok önmaguk fogalmazták-e meg a céljaikat, önmaguk szervezik-e a tevékenységüket. Ez lehet érdekképviselői keretek megteremtése is, vegás csoportok is csináltak Igazlító Napokat, de lehet agyagozás is, gyerekeknek játszótábor, színpadi előadás, vagy bármi más.

A VE-GA az egyetlen Kultúrkörös szervezet, amely a pénzügyi fenntarthatósági egyensúly irányába lépéseket tett. A Magyartési Közösségi Ház egy szilárd ponttá vált a különböző vegás generációk számára. Ma már a gyerekeinknek is szervezünk táborokat.

Közösségfejlesztőként nagyon megnehezíti a munkánkat, hogy az emberek alapvetően bizalmatlansággal közelítenek a közélet felé. Az individualizmus a társadalmi közegben lehetővé teszi az egyén számára, hogy nyugodt szívvel kibújjon az adófizetés alól, ne vegyen buszbérletet, bármilyen problémához azzal az attitűddel közelítsen, hogy ez nem az én dolgom. Ezt hívja a VE-GA védekező jellegű közönynek.

Egészen új megvilágításba került számomra a VE-GA közösségfejlesztési fogalomrendszere, amikor tavaly megismertem a Hoffstede-Globe kutatási eredményeket³. Globe kettéhasította az individualizmus–kollektívizmus skálát, megnézte a mikroközösségeink (család, munkahely) szintjén is, ahol a magyarok inkább a kollektívista megközelítés hívei.

Szélsőségesen individualista kultúra vagyunk tehát, ha a társadalmi oldalról nézzük, és enyhén kollektívista álláspontra helyezkedünk, ha közvetlen környezetünk emberi közösségeit nézzük. A

---

² Domschitz Mátyás szervezetfejlesztő tréner, aki a Humanisztikus és Transzperszonális Egyesületben érintkezett a bizalom fejlődéséről szóló elmélettel, majd jelentős mértékben kiegészítette. Egy Honti Lászlótól származó rövidebb leírás megtalálható itt: <http://humania.hu>.

³ http://zeus.bke.hu/oktatas/odszakirany/kultura/files/2008/Szervezeti%20kultura_2ea.pdf

magyarok az egyik dimenzióban a skála egyik végpontjára, míg a másikban a másik végpontjára helyezik a hangsúlyt.

Ez az a pont, ami Korom házaspár örökségét hihetetlenül értékessé teszi. 30 évvel ezelőtt érzékelték egy olyan kulturális jelenséget, amire ők adtak egyedül adekvát választ. Sem a külföldi modellekből élő Közösségfejlesztők Egyesülete, sem más szellemi műhelyek nem rendelkeznek akkora rálátással és módszertani felkészültséggel ennek a sajátosan hazai kihívásnak a kezelésére, mint a VE-GA közösségfejlesztési gyakorlata.

A VE-GA szellemi teljesítménye olyan élménypedagógia, amely hidat képez a védekező jellegű közönnyel jellemezhető emberek csoportja és az olajozottan működő szervezet között. Lépésről lépésre megmutatja, hogy mikor mik a főbb csoportfejlődési krízisek, milyen új motivációs kérdések merülnek fel, miként strukturálódik át a csoport a vezetői függőségből az egyenrangú felek szabad szövetségébe.

A törődés motivációjára épülő közösség sokkal biztonságosabban halad előre, sokkal több tagját képes integrálni és megőrizni, fejlődési kereteket biztosítani számára, mintha egyből tevékenységek megszervezésével kezdenénk, vagy adott értékekben hívők közötti szövetséget kovácsolnánk össze.

A tanítványok generációjában nem alakult ki egyetlen olyan mozgalmi centrum sem, amely Koromékhöz hasonlóan szerves együttélésben élné a család és a mozgalom életét. Ez a szélsőségesen nyílt családmodell tiszteletre méltó áldozat a Korom család részéről, életművük hiteles alapköve annak, amit a szellemi és fizikai teljesítményük üzen.

Egy olyan élő és szeretettel teli közösségi kultúrát teremtettek, amelyben sok száz fiatal talált szilárd igazodási pontot egy-egy korosztályban.

Magam is sokat köszönhetek annak, hogy fiatal felnőttként érintkeztem ezzel a mozgalommal. Sok barátot találtam ebben a közegeben és büszke vagyok arra, hogy közéjük tartozhattam.

Sámán

***

Erdei Csaba:

Identitásom része: a VE-GA

Nem egyszerű feladat erről írni, mert a mai VE-GA, és aktív tagjainak nagyobb része, nekem már idegen. Emellett – sok kortársammal ellentétben – nekem 100%-ig pozitív emlékeim vannak erről a közösségről, ami ugyancsak a periférikus érdeklődés szintjén, de végig megtartott. Ez a pozitív emléksor teszi a maiakat számomra fiatalabb rokonokká, akikkel levélben néha talán túl kritikus vagyok, de ismeretlenül is a javukat akarom. Azt hiszem, érzelmileg megragadtam a családszerű közösség szintjén.

Eszembe jutnak a Korom Pali által tartott karate edzések, a sci-fi szervezet alakulása, a béke- és környezetvédő mozgalom, a KISZ-es idők végnapjai, vagy az a pápai szakkollégiumi találkozó⁴, ahol a FIDESZ megalakulása előtt együtt terveztük a szebb világot Sólyom Lászlóval, Orbán Viktorral és baráti körével, vagy az akkor még KISZ-es (!) Kövér Lászlóval. Elkészült a VE-GA film, ami valóban érdekes kordokumentum.

---

⁴ 1987. második Nyári Találkozó (NYATA) Pápan (bővebben a szakkollégiumi mozgalomról: *A szakkollégiumi mozgalom* <http://bibo.ultimate.hu/mozgalom>)

Azután ránk tört a demokrácia (csak így, kis betűvel), de még évekig volt energiánk szervezkedni és részt venni a nyári nagytáborokon. Ahogy életkor és iskola szerint érettek lettünk, sorra alakultak, illetve főleg a nyugati régióból csatlakoztak a vegás csoportok. Az újak sokat vitatkoztak „Korom Báránykáival”, de mégis, többségében Ők csatlakoztak a VE-GÁ-hoz, és nem fordítva. Mindezeknek lelkes, de gyakran anarchiára hajló résztvevője, időnként témavezetője voltam. Azután a közösségmenedzselés sokaknak életforma lett, nekem nem, legfeljebb hobbiként a karate klubom.

Mit köszönhetek a VE-GÁ-nak? Semmit és mégis mindent. Ez talán furcsán hangzik, de számomra igaz. Nem csellengő kollégistaként, nem is a nagy eszmék miatt csatlakoztam a VE-GÁ-hoz, sőt az intellektuális kihívások sem igazán izgattak eleinte. Identitásom és mai önmagam alapjait elsősorban a SZÜLEIMNEK köszönhetem, tizenévesen semmilyen regenerációra nem volt szükségem.

Viszont találkozásunkkor a VE-GA pont azokkal a témákkal foglalkozott „népszerűsítő” programjain, amelyek akkor engem évek óta foglalkoztattak (küzdősport, sci-fi). A többi téma már a közösség tagjaként ért, de többségében nem előzmények nélkül jelent meg az életemben (ami kimaradt, azóta sem érdekel).

Felnőttként úgy látom, a VE-GA nagy lehetőség. Minden aktívabb „öreg” körül csoportok vannak, sokan tanárok, ifjúsági- és szociális területen dolgozók, edzők, valahogyan más emberekkel foglalkozók lettünk. Környezetünkben, csoportjainkban vezetőként másként, de újraélhetjük a hagyományos vegás tevékenységek általunk kiválasztott szeleteit.

Látom, hogy felnőttek szövetségei alakulgatnak adott témákra, és ez jó dolog. Gyakran látok gyerekes megnyilvánulásokat is, de ez nem cikizés, mert még így is működik. Elmondhatom, hogy 1979-ben vettem részt az első Korom-féle edzésen, tehát ismeretségünk 29-30. évfordulóját ünneplem magam is. Azóta sok „komoly” tevékenységet láttam, sok szinten, de egy sem volt a VE-GÁ-hoz mérhető.

Három okból tartom magam vegásnak:

1./ Egyrészt a szüleimen kívül Korom Sensei az egyetlen mesterem (itt nem technikára gondolok, azt sokaktól tanulhattam). Anikót pedig igen tisztелеm azért, hogy ezt a pasit ennyi ideje elviseli, segíti, röviden szereti.

2./ A közeg miatt, amit egyesekkel személyes kapcsolatban, többekkel levelezési listán tarthatok fenn. Nem mindenkit kedvelek a hasonlósága miatt. Pl. Csongort már lehet, hogy agyonvertem volna, ha naponta találkozunk, de a zenei tevékenysége számomra olyan profinak tűnt, hogy azért nem elég tisztelni, szeretni kell. Nem is gyakran voltunk egy véleményen levelezéseink során, de ez így a jó.

3./ A lehetőség miatt, hogy tevékenységeimhez társakat találhatok. Csatlakozásomkor ez ragadott meg, a konkrét témák már előtte is érdekelték. Manapság számomra épp ez lett a legnehezebb. Hozzászórtam, hogy nem kérek senkitől segítséget, és mindent magam intézek. Ebben ideje lenne újra (vissza)fejlődnöm, talán nem reménytelen. Üdvözlettel:

Erdőből Való Harcimaci

***

Szakácsné Farkas Katalin:

Mit is jelent számomra ez a társaság?

Először is nagyon "messzire" kell elmenni az időben ahhoz, hogy egyáltalán nyilatkozni tudjak róla. Ott kezdődött a kapcsolatom Koromékkal, amikor egy tavaszi délelőttön az iskolában egyik osztálytársam meghívott, hogy nem mennék-e el vele Koromhoz egy kicsit karatézni tanulni. Ezt a fiút Vass Sanyinak hívják (jelenleg koreográfus és táncoktató).

Kíváncsi voltam és – nem a fiú kedvéért, hanem a sajátoméért – el is mentem. Ekkor még csak a karatéról, a mozgásról volt szó. Ezek az edzések folyamatosak voltak, és egyre mindennaposabbá váltak. Ez jelentette a kezdetet. Ezek után már a többi jött magától. A társaság kiszélesedése, egyre többször fordultam meg Koroméknál a lakásukon, és egyre több műhellyel kerültem kapcsolatba.

Ez egy szabadabb gondolkodást jelentett számomra, mert amikor ezek a dolgok alakultak, és történtek, még KISZ és MSZMP volt. Távolról sem olyan szabad gondolkodásmóddal és szólásszabadsággal, mint ma.

Középiskolába kerülve egy alternatívabb KISZ-es társaságba kerültem – számomra legalábbis lazábbnak tűnt, és értelmesebbnek –, mely szerepébe, mozgásterébe jobban illeszkedett az, hogy karatéztem a sport csoportban. Talán ezt a szervezetet nem vették olyan szigorúan és nem teljesen a politikai elvek és koncepciók bevésetése volt a legfontosabb, hanem egy kicsit a katonai ismereteket és a sportolási lehetőségeket jobban elegyítette.

Úgy éreztem mindig is, hogy kicsit kilógok abból a sorból, amit az iskola elfogadottnak ismert, és a VE-GA ezt a kisebbfajta különbözőséget elismerte. Nem rossz szándékkal, hanem teljes mértékben, hogy milyen is vagy valójában.

Elismertek a társaságban, mint baráti kör jól összeillettünk, mert mindenki egy kicsit más volt. A másságot nem a vallási, vagy nemiségbeni értelemben, vagy politikai nézetben értem.

Más felfogásunk volt egyes dolgokról, másképpen álltunk hozzá egy-egy hétköznapi témához. Nem a szakmai dolgokról beszélgettünk, hanem az élet mindennapjairól, és azokról a dolgokról, melyek – számomra például az osztályban, az iskolában – tabunak számított. Egyetlen osztálytársamat sem hallottam akkoriban olyan dolgokkal foglalkozni, melyek engem érdekeltek, és nem is lehetett velük vitatkozni, mert rálátásuk sem volt, vagy nem is érdekelték azok a témák, melyek engem érdekeltek.

El nem tudták képzelni, hogy Brezovai Sanyin kívül is lehet karatézni, lehet úgy ezt a sportot űzni, hogy nem kell állandóan övvizsgákra járni. Fogalmuk sem volt arról, hogy egyáltalán mi ez a sport, vagy hogy egyáltalán honnan is származik. Ezek számomra fontos dolgok voltak akkoriban.

Talán középiskola negyedikben értettek meg egy kicsit azokból a dolgokból, melyek minket foglalkoztattak, amikor filozófia órán olyan dolgokról beszélgettem akkori tanárommal – Ferwagner Péternével –, melyekről osztálytársaimnak fogalma sem volt.

Ezek mellett igen fontos volt számomra, hogy nemcsak engem érdekeltek más középiskolák tanulói, nem a szerelmi dolgok terén, hanem a társaságuk, a gondjaik, és a rálátásuk a dolgokra.

Nagyon élveztem, hogy az akkor formálódó "rock csoport" egyik másik tagjával, vagy más vegásokkal együtt lehettem táborokban, és így más városokban élő hasonló gondolkodású embereket – akkor még főként a diákokat – ismerhettem meg.

Ahogy most keresgéltem a régi fényképek és újságok között, nagyon kellemes és jó érzés fogott el, hogy hol is jártam akkoriban, milyen jó is volt az akkori emberekkel az időmet eltölteni.

Igaz, szövődtek akkor is szerelmek, mint ahogyan most is vannak szerelmek a tagság körében, melyek vagy tartanak ma is, vagy pedig elváltak útjaik. Jók voltak azok a táborok erre is.

A rendszerváltás idejében egy kicsit eltávolodtam a társaságtól, mert nem is Szentesen laktam, és családalapításon járt akkoriban a fejem. Azután az élet és döntéseink úgy hozták, hogy Szentesre költöztünk a családommal, és megújult a kapcsolatom egyrészt a Korom családdal, másrészt pedig a vegásokkal.

A kapcsolat megváltozott. Kevesebbet beszélgettünk a saját sorsunkról, a világban elfoglalt helyünkről, inkább a családjainkról, a gyerekeinkről, és azok lehetőségeiről kezdtünk el beszélgetni, ha egyszer-egyszer összejöttünk. Ennek is köszönhető a táborozás, táboroztatás lehetősége, és azok a programok, melyeken most már a gyermekeink, mármint a vegás gyerekek, és köztük a saját lányom is részt vett, részt vesz.

Számára is sokat jelent ez a csapat, melyben jól érzi magát, legalábbis úgy látom, és ez szűrődik vissza a mindennapjainkban.

Jelenleg számomra régi jó barátokat, és volt szerelmeket is jelent a VE-GA. Olyan embereket ismerek, akikkel szívesen ülök le vitázni, és még ha meddő is egy-egy vita, mert egészen más elveket vallunk esetlegesen témákról, legalább a jó beszélgetések érzése megmarad. Vannak ugyan összezördülések, meg nem értések, melyek jelenleg inkább a nem szóbeli, hanem az írott szövegnek, és a hangsúlyozás hiányának tekinthetők. Igaz néha megsértődünk egy-egy mondaton, vagy gondolaton, de ezek múlóak, és ha szóban, hangban egymásra találunk, ezek a nézeteltérések is elsimíthatók.

Szóval ez egy jó társaság. A másságunkkal, az érzeteink másságával, a magánéleti problémáinkkal, szóval mindennel együtt JÓ!

Kata

***

Fabulya Edit:

Az én VE-GÁ-m

Talán annyiféle VE-GA létezik, ahány vegás van. Hiszen mindegyikünk viszonya más és más a VE-GÁ-hoz, bár biztosan vannak bennük közös elemek. Íme az én történetem.

1985-ben hallottam először a VE-GÁ-ról (azt sem tudtam, hogy így hívják), ami valamiféle békeklub, és néhány osztálytársam odajár. 15 éves voltam ekkor és kollégista Szentesen. Nem nagyon érdekelt a dolog. Aztán '86-ban valaki az osztályban – talán Virág Olga? – egy szövegkönyvet olvasgatott, amit valami Korom Pali írt. Ez volt a rockjáték. Ez még kevésbé érdekelt, és még azzal sem voltam tisztában, hogy ez a Korom házaspár nem azonos az akkor a gimnáziumban tanító Korom házaspárral.

Aztán '86 tavaszán nagy lázban égtünk a kollégiumban, kollégiumi KISZ szervezetet akartunk néhányan létrehozni. Úgy éreztük, hogy ez sokkal inkább koleszba való dolog, mint iskolába. Így visszatekintve hihetetlen munkát végeztünk: több felnőtt engedte magát rábeszélni, hogy különböző szakköröket vezessen nálunk ingyen, pl. batikolást, korongozást. Bese Laci bácsi még az egyik korongját is kölcsönadta, amit egy – szintén valahonnan kölcsönkért – kézikocsin húztunk el a város másik végéből. Az lett a nagy szervezkedés vége, hogy pillanatok alatt diáktanács titkár (így hívták akkoriban) lettem a kollégiumban. Ezen nagy események közben Korom Pali üzent egy osztálytársamon keresztül, hogy találkozni szeretne velem. Ha ennyire akarja – gondoltam –, és elmentem hozzájuk. Tízemeletes panelház, hatodik emelet. Nem is gondoltam, hogy mennyit fogok én még ülni abban a karosszékekben! Első találkozásunk alkalmával Korom Pali valamiféle közösségfejlődési sémáról magyarázott, és elmondta, hogy az öntevékenység nem ugyanaz, mint a tevékenység-közösség, és miért nem lehet úgy elkezdni a szervezkedést, ahogyan mi csináljuk a kollégiumban. Mit mondjak, nem volt számomra túl meggyőző. Egyébként is, azt csinállok, amit akarok – gondoltam. Viszont ez a pasi nyitott volt a gondolatokra – amikor éppen a szavába tudtam vágni ☺ –, és úgy tűnt, hogy személy szerint én (is) érdeklém. Nehéz volt vele persze vitatkozni, mert mindent jobban tudott de – ebben már családilag volt korábbról rutinom ☺ – valahogyan éreztem, hogy meghallja, amit mondok, hogy kedvel, és hogy lenne nekem is helyem (és úgy éreztem, hogy ráadásul fontos helyem) ebben a közegben. Talán kezdetnek ennyi elég is volt. Meg

persze az, hogy Anikó is kedvelt. Sosem szerettem az „Anyó” mozgalmi nevet, úgy éreztem, hogy ez öregíti. Így visszagondolva nagyon is fiatalok voltak akkor, alig túl a harmincon. Én több vagyok most már ennél ☺.

Az együtt gondolkodás (közösségfejlesztésről, célrendszeréről, elértéktelenedési sémáról, rangúsági szintekről, szocializációs sémáról) után jött a rockjáték, amit az én osztályom (egy „gazdátlan” irodalmi-drámais osztály) szinte elfoglalt. Maga a szereplés nem érdekelt igazán, de az EGYÜTT élménye igen. Az meg, hogy csúfos vége lett, és hogy közvetetten a VE-GA miatt az osztályomból több mint tíz embernek mennie kellett (természetesen a kimondott ok nem ez volt) teljessé tette nemcsak a lojalitásomat, hanem a kötődésemet is a VE-GA iránt. Jöttek a problémamegoldó tréningek (a vekeri-tavi tábor, a debreceni menedzser klub és a szegedi tábor nagy élmény volt nekem), a közös „agyalások”, más csoportokkal való megismerkedés (szombathelyiek, akik a későbbi pécsiek lettek, kőszegiek, tapolcaiak stb.), a táborok, és a világmegváltás ideje. Úgy gondolom, egy kamasz ennél többet nem is kaphat. Hogy komolyan veszik, hogy figyelnek rá, hogy rábíznak fontos dolgokat, hogy helye van egy közösségben, és hogy szeretik. És én ezt mind megkaptam. Aztán jött Vatai Gyula kollégiumból való kirúgása: micsoda koncepció per volt! – de azért tanulhatott volna jobban is ☺. És a csúfos fa-játék, melynek bukása után Keserű nemes egyszerűséggel csak Fa-bulyának hívott. Ez érzelmileg még jobban a VE-GA felé lökött – ott legalább soha nem bántottak és nem ártottak nekem. Sőt! Sok mindent kaptam: példát, mintát, felelősséget, értelmes tevékenységet, pótcsaládot, közös ügyeket, közös élményeket, és a közösség élményét. Végül jött a *Törődés* című film 1988-ban (már nagyon rendszerváltás hangulat volt), a Fidesz alakulása (amit én soha nem vettem komolyan, hiszen hogy lehet ennek „bedőlni”?), az egypártrendszer megszűnése (de azért a reflexek a régiiek maradtak, nagyon is), az érettségi, a felvételi, és az elköltözésem Szentesről.

Vannak helyzetek, amikor az idő másként múlik, azt hiszem a kamaszkor is ilyen. Hihetetlen mennyiségű és minőségű dolgot lehet átélni olykor nagyon rövid idő alatt – velünk is ez történt. Évekbe került a helyükre rakni magamban ezeket.

Teljesen sosem szakadtam el a VE-GÁ-tól, de ezzel párhuzamosan mindig is nagyon erős készítés volt bennem arra, hogy a magam útját járjam. És hiába igazolódott be sok minden azzal kapcsolatban, amit Pali mondott (pl. a kollégiumi KISZ-ről és a közösségfejlesztésről is), nekem nagyon fontos volt, hogy én magam, a saját tapasztalatomból jöjjenek rá dolgokra. Szerencsére ez is belefért. Bár egy kicsit mindig is ambivalens voltam saját vegásságomat tekintve – nem az volt sosem a kérdés, hogy odatartozónak érzem-e magam, sokkal inkább a privát szférámba tartozónak kezeltem/kezelem ezt a dolgot, mint talán mások. Biztosan több oka is van ennek: engem ugyan közvetlenül sosem bántottak a vegásságom miatt a gimiben (de azt megtanultam, hogy ehhez minimum nagyon jó tanulónak kell lenni), de az osztálytársaimat, barátaimat igen; másrészt az, hogy a VE-GA-t én akkoriban teljességgel a Korom házaspárhoz kötődő szervezetnek tartottam, és én a saját utamat akartam járni, a saját világomat megépíteni. És biztosan az is, hogy lassan az idősebb vegások közül én maradtam már csak egyfajta utolsó mohikánként itt a VE-GA partján, és a fiatalabbakkal mindig volt köztünk az élethelyzetünkben adódóan is valamennyi generációs különbség.

A VE-GA-t több nézőpontból is lehet nézni: közösségi mentálhigiénés oldalról, társadalmi kísérlet szempontjából, ifjúsági és kortárs oldalról, pedagógiai és vezetéselméleti metszetben, és mindegyik megérne több külön tanulmányt is (mint ahogyan szerencsére már szép számmal születtek ilyenek). De a fenti mondatokkal most a szubjektív viszonyomat próbáltam megfogalmazni, azt, hogy mit is jelent(ett) nekem a VE-GA.

Hogy mit változtatott az én életemen? Azóta is keresem az olyan helyzeteket, amikor különböző emberek, közösen értelmes dolgokat hoznak létre. És lépten-nyomon ilyen helyzetekbe keveredem, a munkámban is ☺.

És hogy mi lehet a VE-GA jövője? Hogy mennyiben tud hozzájárulni ahhoz, hogy a benne részt vevők felnőttrangú, érett, felelős polgárokként viszonyuljanak saját és környezetük dolgaihoz? Talán kisebb léptékben, mint azt egykor vártuk, reméltük, ám ez a kisebb lépték így is hatalmas, és a Korom házaspár befektetett energiája, munkája óriási. És a változások mindig legfelül

kezdődnek: először csak másként kezdünk gondolkodni valamiről, majd másként is cselekszünk, és a gyerekeink már ezt a mást is látják, így van választási lehetőségük.
„Small is beautiful.”

Ditti

***

Deáky Péter:

Szombathely-Pécs-Mohács-Komló ... részlet "A" 30 évből...

Sokat gondolkoztam, hogy akkor most mi van, ki is az a mi, és milyen is ez a csoportosulás. Azt gondolom, hogy azt tudom leírni, amiben én benne voltam, megpróbálom vázlatosan.

1987. Szombathely

Füzessy Tamás (Füzes), a Nagy Lajos Gimnázium (NLG) KISZ titkára, a városi és megyei szervezetek, a KSZT⁵ és különböző szervezetek részvételével átszervezi a KISZ helyi szervezeteit (érdekes, hogy 1 évvel előtte a két KISZ-titkár jelölt demokratikus választásokat akart, ezért agymosásra bevitték őket a pártbizottságra). Az NLG-ben megalakul a HIT (Haladó Ifjak Társasága), ami nyitott, önkéntes alapú, felvállaltan szocialista érzelmű szervezet, ami főleg előadások, délutáni programok szervezésével foglalkozik, az iskolai KISZ-vagyon kezelését az egész iskolára fordítja⁶, a tagság a diákok 10%-a, de az egész iskolára kiterjed a tevékenysége. A HIT magja volt a MI gondolkodói kör: Füzes, Horváth Enikő (későbbi KISZ-titkár), Zombori Barbara, Dolgos Marietta, Szabadfi Zoltán (Szasza).

1988. Országos Diáksparlament

Füzes a reformtevékenysége kapcsán országos hírnévre tett szert, és az Országos Diáksparlament elnöke lett. Itt találkozott a VE-GÁ-val, Fabulya Edittel, Vatai Gyulával, Pintér Tündével. Azt mondta, nagyon tetszene nekem, amit ők csinálnak.

1989. Kőszeg

Ekkor voltam először VE-GA találkozón a kőszegi Bárka csoport szervezésében

1989 nyara, Budaörs

Ez volt az a nyári egyetem, ahol mélyebben megismerkedtünk az egészszel, itt külön csoportosulást alkottunk, kitaláltuk magunknak a fészek elméletét, amelyen a vezető nélkül egymást segítő fiatalok csoportját értettük. Tehettük ezt a Korom Pali által szervezett védett környezetben. Pali visszaemlékezései szerint az akkori vitáinkkal (ami az emocionális kontra racionális gondolkodás, Korom közvetlen köre kontra távolabbi vegások /külső-belső kör/ körül zajlott), keveréseinkkel valamit behoztunk a VE-GÁ-ba. Itt a komáromiakon kívül velünk volt még Bognár Bogát (Jimi), itt ismerkedtünk meg a debrecenieikkel, és a szentesiekkal (Ditkével, Pintér Tündével, Horváth Orsival, Tóth J. Anitával, Jucóval, Pödrével, Szívós Tibivel, Erdei Csabával, Bálinttal, Wágner Úrral).

Ez a nagy kalandozások nyara volt. Keresztbe kasul jártunk az országban, hülyéskedtünk Budapest főutcáin, távoli ismerőseinket látogattuk meg, azt hittük, miénk a világ.

⁵ A KISZ tagozata a 80-as években, Középiszkolás- és Szakmunkástanulók Tanácsa

⁶ A KISZ-tagság a 10-edére csökkent, de a vagyona megmaradt, az iskolai KISZ vagyont Füzessy Tamás nem csak a tagságra, hanem az iskola minden tanulója érintő problémákra fordítja - tehát nem ez a 40 ember ment el dzsemborizni, hanem mindenkit bevontunk, akit lehetett, és a köz javára fordítottuk a forrásokat.

1991. Pécs

Elhatároztuk, hogy a MI együtt marad, és úgy láttuk, hogy Pécsen tudnánk felsőbb iskoláinkat folytatni. Két év alatt Szasza kivételével (aki Egerben élte a főiskolások vidám életét) mind a PTE (akkor még JPTE) hallgatói voltunk. Ide járt egy ideig Pintér Tündi is. Itt csatlakozott hozzánk Boros Viki és Riegelmann Zsolt.

1991-94. Pécs-Komló

Voltak közös programjaink Tompai Boldizsárral, mivel ő jelentős vegás személyiség volt. Ekkor már pécs-komlói csoport voltunk. Az egyetemi közéletbe különböző szinten kapcsolódtunk bele: Füzes hamar DÖK elnök lett (azt hiszem itt alakultak ki a microsoftos kapcsolatai is, aminek mai munkájához is köze van), majd valamilyen szinten az országos ügyekben is részt vett. Itt a diákiroda gépein készültek a *Jelenlét*, az első vegás periodika példányai. Itt gyakorta találkoztunk a tapolcaiakkal, ami nem mindig volt egyszerű dolog. Ekkoriban keveredett közénk Gerentsér Gábor, Molnár Judittal (Julis), Bálint Katalin, Marietta Julissal és Vikivel a Bánki Donát iskolában dráma csoportot működtetett, a halasi találkozón mutatkoztak be a Hópihék mesejátékkal. Bátonyi Nórával a Petőfi Sándor Általános Iskolában próbáltunk játékcsoportot szervezni. A gyerekek közül párat a velemi találkozóra is elvittünk. Korom Pali hiába próbált minket feladatokkal lekötöni, mi inkább egymással éltünk lelki életet és megjelentünk majdnem minden találkozón, kenutúrán, túratalálkozón, mint portyázó szabadcsapat. Füzes – Anikó folyamatos nemtetszései közben – a taxissztrájk idején Sótönyben szervezett találkozót, majd Velemben nagytalálkozót (Pelmizor) és nyári egyetemet (Karátson Gáborral), majd a debreceni nyári egyetemen is tevékeny részt vállalt. Pécsre költözött Marosvölgyi István, Bálint János, Elvira, az Építők útjai albérletünk körül forgott az élet. Füzest az új kapcsolata kirángatta közülünk, Budapestre költözött, el is távolodott tőlünk.

Ebben az időszakban, nyaranként majdnem egy hónapot, Hófehérekkel és a hét törpével ("akik" a VE-GA kenui voltak) a Tiszán töltöttünk. A túrák egy hetesek voltak, de mi tovább maradtunk, több turnuson keresztül, és vígan éltünk a bográcsban főtt tejbegrízen, kenyéren és kockasajton, epres calippon, hevenyészetten felvert sátrakban, vagy azok mellett éjszakázva, tűző napon csorogva, vagy napos esőben evezve, úszva, vagy a homokban játszva.

1994. Ko-mák

Hosszas semmittevés és készülődés után sikerült valamit megszerveznünk: létrehoztunk egy klubot Ko-mák néven (már nem emlékszem minek a rövidítése volt). A klub több helyen működött, és a pécsi szabadcsapaton kívül volt a szervezők közt egyházi ifjúsági drogfelelős, szociális munkások, volt drogosok. Pályáztunk, megkezdtuk az egyesület alapítását. Ez a munka megosztotta a csapatot. Többen végzősök voltunk, munkát kerestünk és a párkapcsolataink is átrendeződtek – valahol itt végződik a MI. Ebben az időben keveredett a VE-GA közelébe Martos G. Csongor.

1995. Mohács

Riegelmann Zsolt és én a Szemző lányokhoz (Angéla és Erika) költöztünk Mohácsra. Ők nem igazán (vagyis egyáltalán nem) találták meg a helyüket a VE-GÁ-ban, bár vettek részt kenutúrán, találkozókön és a tési Táborközpont felújításában is. Nem kevés konfliktus után tulajdonképpen egyedül maradtam, én is elég ritkán fordultam elő. Mohácson az általunk alapított Vecsegő táncegyüttes (majd a Duna Táncháromszög, DTH) jelentette a közösségi életet, amivel szép sikereket értünk el. A csapat a vezető személyiségek konfliktusai és Pécsre költözésünk miatt felbomlott, de ma is vannak "utódok". Közülük Éberling Lacika és Speizer Marietta találkozott a VE-GÁ-val, segítettek a szentesi Zöldág néptáncsoport táboraiban. 1997-ben megnősültem, megszületett nagyobbik fiam: Marci.

2000. Pécs

Anyagi okokból Pécsre költöztünk. Itt született Máté fiam; elsősorban a családdal, egzisztenciateremtéssel voltunk elfoglalva, de nem is igazán sikerült közösségbe beilleszkednünk.

Egyetlen próbálkozásunk, a Dobogó Táncműhely is hamar csődöt mondott. Csongor, és főleg a felesége, a Waldorf óvoda és iskola létrehozásában vettek részt. Az ezt támogató közösséget próbáltam támogatni, de a szülői kör igencsak megosztott volt. Közösségekben főleg a gyerekeim miatt vettem részt, és miattuk kezdtem el szervezni a kirándulásokat, amik sokáig egyetlen megtartó szórakozásaim voltak.

2005. Pécs-Komló II.

Pécssett nem tudtunk beilleszkedni, és a Komlón folyó néptáncos, majd népzeneész élet a munkakapcsolatok miatt, majd baráti szálakon keresztül is egyre vonzóbb lett. Ez a kötődésünk egyre fontosabb és sokrétűbb lett – nyilván az ide kötő új párom miatt is. Itt egy kb. 100 főből álló gyermek, fiatal és felnőtt néptáncos és népzeneész körhöz tartozunk, ennek mindenféle ügyeivel. Erről talán a honlapunk mesél a legtöbbet: <http://pondoly.extra.hu>

Az utóbbi éveknek legjelentősebb vegás megmozdulásai számunkra a családos táborok voltak. Visszaadhatatlan a hangulata, és leírhatatlan, ami ott történik, pedig nem csinálunk semmit. Nagyon köszönjük a Magyarai családnak ezeket a napokat! Sokat változtattak az ott tapasztaltak az életemen, minden ott látott pozitív és negatív minta befolyásolta a döntésemet...

2009. Komló

Másfél éve válófélben vagyok. Most olvastam: "mozaik" családban élek. Két fiammal csak hétvége tudok találkozni, páromnak egy hasonlókorú fia van, és egy nagyobb lánya, aki csak hétvége jár haza a távoli kollégiumból. Próbálok hasznossá tenni magam, rendbe hozni zilált önmagam, újraépíteni valamiféle egzisztenciát, biztonságot és harmóniát adni a szeretteimnek.

Mit is jelent nekem az ünnepektől harminc évvel az a húsz, aminek részese lehettem? Sok-sok segítséget, türelmet, tapasztalatot, érzelmeket, szeretetet, finoman irányító figyelmet. Két dolog tűnt fel: 1. nagyon hosszú ideig nőttünk fel, ha egyáltalán felnőttünk már; 2. mindig a tűz közelében voltam, és mindig elkerültem, hogy felelősséget vállaljak valamiért, megtegyek valamit, amivel én is hozzáadnék valamit az egészhez. Én a VE-GÁ-ban éveken keresztül úgy éltem, mint egy élősködő... Ennek ellenére nagyon sok szeretetet, biztatást, támogatást, simogatást, kritikát kaptam, hogy ebben a bolond világban megmaradhassak egyáltalán, és esélyem legyen egy normális, boldogságra esélyes életre.

Dedesz

***

Tóth Tegze:

A VE-GA számomra mit is jelent???

Keveset tudok írni, de roppant velősen! Mindent!!!!!! No jó... kicsit részletesebben: Emberi kapcsolatokat, barátságot, ismeretséget..., más hasonló „szervezetek” gondolatainak megismerését..., elfoglaltságot! ☺ Lásd Korom-féle karate!!! ☺ „Agyalást”!!!!!!!, ami nagyon helyénvaló, mert megtudod ki vagy, mit tudsz, mire vagy képes... „bevallalások”!!! ☺ Egyfajta önismeretet ad, ami kell az életben, illetve ezen keresztül reményt, esélyt a boldogulásra!!! ☺ Az igaz, hogy már rég nem láttam vegást a régiek közül – Farkas Katin kívül –, de épp ideje összefutni s belemerülni a "Kivélmitörténetazutóbbiidőkben" témába!!! ☺ Anekdotalizálni is tudnék, mert néha eszembe jut egy-egy kis történet, de ezeket meghagynám élőszóban az „illetékeseknek”!!! ☺ Azokat úgy is főként ők tudják értékelni!!! Remélem „hasznos” eme írásom! Várom a találkozót! Egy ösvegás:

Tegze

Paulovkin Boglárka:

VE-GA

Köszönöm a VE-GÁ-nak Erdei Csabát, Tóth Tegzét, Bodnár Tibit, Holeczka Árpit... Nekem ez az, ami megmaradt. Üdv:

Bogi

***

Suhajda Virág:

VE-GA

Tizenhat éves, elkeseredett és magányos kamaszként keveredtem bele a VE-GA veszprémi helyi csoportjába, a Domschitz Matyi által szervezett Diákmenedzser Klubba. A Klub elsősorban és elsőként egy olyan közeget jelentett nekem, ahol szerettek, elfogadtak, és ahol fejlődhettem. A Klubon keresztül találkoztam a pécsi vegásokkal is, és eljutottam végül országos rendezvényekre, bár országos szinten sohasem voltam aktív a VE-GÁ-ban, inkább más, kapcsolódó diákmozgalmakban kerestem az inkább szakmai jellegű kihívásokat. A mozgalmak hatására hivatásként is a kommunikációs fejlesztést és a fiatalokkal végzett munkát választottam.

Ha a VE-GÁ-ra gondolok, még mindig melegség tölti el a szívemet, nekem ez a mozgalom egyet jelent a törődéssel, az egymásra figyeléssel és az elfogadással. Olyan értékeket kaptam a vegásoktól, amik máig áthatják a munkámat és az életemet. Jelenleg én is egy ifjúsági klubot csinálok kószáló, fejlődni vágyó fiataloknak, és remélem, nekik is annyit jelent majd ez a pár év, mint amennyire nekem fontos volt.

Virág

***

Borboly Csaba:

Kedves Vegások!

Kívánok mindannyiőtoknak sok szerencsét és kitartást, hogy a szervezet haladjon tovább és minél több magyarországi fiatal számára biztosítsatok támaszkodási lehetőséget és kiindulási pontot a nagybetűs életben. Az erdélyi magyar ifjúsági élet újjászervezésének kezdetén sok segítséget kaptunk tőletek és azt láttuk, sok szép eredményt lehetett elérni, ha a fiatalok egymással törődnek és megtanulják a szolidaritásban rejlő erőt és lehetőséget. További tevékenységeitekhez sok sikert kívánok nektek. Barátsággal:

Csaba

***

Sánta Szilvia:

VE-GA

A VE-GÁ-val úgy kerültem kapcsolatba, mint HMG-s (a szentesi Horváth Mihály Gimnázium) drámais kollégista. Korom Pál bejött a koleszba valami tréninget tartani, amit nagyon élveztem. Meg általános iskolás koromban is jártam ilyenekre, mindig is érdekelt. Jobbára képekre emlékszem, a nyári táborra, hol is volt? Arra, hogy reggel fel kellett kelni korán, és hogy milyen szörnyű volt a víz íze ☺. A sok gondolkodásra, vitatkozásra, a nagy teleirkált papírokra, a sok

játékra, barátokra. Prérifarkasra Debrecenből, vajon mi lett vele? Lengyel Levire, róla se hallottam. A takarításra. A színháztermet volt a legjobb takarítani. A táncházra, az esti előadásokra. Sok-sok nagyon kellemes élmény, és nagy szerepet játszik abban, hogy a Szentesen drámaiságként eltöltött 4 év életem legszebb éveit közé tartozik. Üdv:

Szilvi

***

Törőcsik Zsolt:

Ahoy poblacsek!

Nos, ez a nap is itten jól elgyött! Február úgyis a bevallások ideje, vagy mi. Az APEH-nak is jól bevallottam, hogy ne vallassanak már, mert már vallottam a VE-GÁ-nak. Totál olyan, mint régen. Aszongyák ni, valljá' má', mert aztán jól fejbe kólincsuk ám a kuzinodat. Mondtam én erre full emberbaráti szeretettől alaposan átfűtött hangulatomban, hogy csak tessék, kólincsák a kuzinomat bucin, úgyis ráfér, mer' múltkor is úgy elosont mülaccságba, asztá' a Rozit meg elvitte a rekettyésbe. Rám meg ott hagyta a hűgát, aki nem egy szépség, de... hm... Na szal, mondtam, helyet adok másokat érintő testi fenyegetőzésnek!

De kezdünk elkanyarodni a témától. Illetve volt téma?... Ja! Persze.

Szóval! A VE-GA számomra a törődést jelenti. Gondolom itt aztat várjátok, hogy eztet itten úgyesen megmagyarázzam, mint kerületi rendőr, uborkás üveggel a fején, az események sűrű hadát. Tehát. Jól felbukkantam a VE-GÁ-ban 14 évesen... De piszok fiatal voltam wazz! Hú, alig emlékszem már rá... Korom kecskeszakállára, Anikó szikrázó tekintetére... ohh! Na. Szal Koromék törődtek velem, én törődtem egy leánnyal, aztán közösen törödtünk a spontán kitört rock'n roll partyval, aztán a spontán kitört ablakkal, így Korom ismét spontán törődött velem, aminek öröme spontán törödni kellett az üveggel, aki erre fel törődött egy új ablaküveggel, majd a szaki az anyagi javakkal együtt törődött a kiskocsmában pár nagyfröccsel. Szóval csupa törődés ez a VE-GA!

Most meg mit nem értesz Te ottan??? Ha ismernél, akkor tudnád, kicsit sok ténre van szükség, amikor a géppuska lábaimmal rock'n rollozni kezdek. És néha nem minden úgy alakul ahogyan! Na. Ez a leány meg elrepült, és az ablak állította meg. Szerintem ilyen a legjobb családban is megesik.

De vót olyan is, hogy a Bakonyban törödtünk egymással, oszt elmentünk törődésileg egy régi orosz laktanyába. Na, sokan sokféle dologgal jáccanak. Egyes elmeroggyantaknak persze a több mázsás kapuval kell jáccaniuk, aminek következtében aztán a kapu a lábukkal törődik, így a többiek gyors törődése által elég hamar a balesetin köt ki az ember, ahol aztán az orvos gipsszel törődik az eltört lábbal. Ekkor azt hittem, túl vagyok az ügy nehezén. De orbitálisabb más elmeroggyantakból pont olyankor tör ki igazán az állat, amikor meglátják a barátjukat tolókcocsiban. Kedves Kun Péter barátom üvöltözve tologatott a veszprémi kórház főbejárata és környékén, visszaélve mozgásképtelen mivoltommal. Szóval ez még nem is lett volna gáz, de az öltözékem nem volt a helyzetnek megfelelő. Tehát: volt rajtam egy zöld színben pompázó ballábas gipsz, egy nyuszis alsógatya, és egy fehér póló! Mond má meg wazz, ki a fene veszi ezt törődésnek, ha így tologatják egy rohadt tolókcocsiba nyilvánosan????!!!

De megesett úgyemenetileg ezek után olyan is, hogy Magyar Zoli telefonba aszonta, jól gyere mán át ide Tésre. Mondom okés, csak felkapok valami gatya szerűt. Sztá' stoppal Tapolcáról nosza, indulok sebtibe, csak úgy egy ballábas gipsszel, mint olyan. Ahogy emelem kis kacsómat az út mellett, meg is áll egy olasz kocsí. Bukarestbe ment a koma. Magyarázott valamit, hogy ő Szeged felé tart meg ilyenek, de az olasz tudásom elég mérsékelt, és lehet kicsit félre is érthettük egymást, mindenesetre sok kedvem nem volt így gipsszel gyalogolni. Így magyaráztam az olasznak, merre menjen, merre jobb az út! Errefel nem sokkal később Kunszentmártonnál szálltam ki. Arra

gondoltam, Bukarestbe sokfelé el lehet menni. Akár Moszkván át is. Talán ott is dolga van az embernek, vagy csak spontán kirándul majd.

Szóval könyvet lehetne írni mennyi hülyeséget is csináltunk a VE-GÁ-ban néhány év alatt. De tény: a VE-GA elég humánus a szerény szellemi képességekkel megáldott emberekkel szemben. A velemi Pelmizorban pl. királlyá koronáztak, majd pár évvel később nem hivatalos világrekordot állítottunk fel! A volt öreg Barkasommal 110 km/h-val száguldoztunk egy bakonyi műúton!... Nyolc ember ült a tetején, mindenféle kapaszkodó, vagy bukósisak nélkül!

Szóval ecsém, Koroméknak kijár a dicséret! Akármekkora baromsággal is próbálkoztam az idegeiket megtornáztatni, sehogy sem sikerült elszakítani a húrt!

Köszönet mindenkinek, akikkel életre szóló barátságot tudtam kialakítani, akik elviselték/elviselik elmebeteg mivoltomat, az az mindannyiótoknak!

*Törő
és! Rock'n roll!*

***

Molnár Judit:

Vallomások

Első élményem 1993. Kiskunhalas. A „pécsi vegásokkal” érkeztem. B. Viki és D. Marietta gyermekcsoportjának írtam egy mesét Marietta felkérésére, *Hópihék* címmel, amit itt mutattunk be. Előtte sokat hallottam a VE-GÁ-ról, és izgalommal érkeztem, de el sem tudtam képzelni, milyen lesz. Aztán előadás után magamra maradtam. A folyosón üldögéltem egy széken, a számomra ismeretlen tömegben. Odajött hozzám Pali, leült, és elkezdte mesélni, hogy van egy rockjáték, egy fajáték, de valami újat kellene írni. Nekem jó írói vénám van, érdekelné-e? Küldene anyagokat... 21 éves voltam, pedagógusnak készülő, lelkes fiatal. Megszéppentem és fogalmam sem volt, hogy mit keresek itt, mit akar egyáltalán ez a pasi? Azt se tudja, ki vagyok, nem is ismer. De az jól esett, hogy valaki hozzám szólt, és érdeklődött felőlem: ki vagyok, mi vagyok, és hogy kerültem ide. Ennyire emlékszem, és arra, hogy a mindenki szerint fantasztikus rockjáték – amit itt egy banda élőben előadott – számomra egy értelmezhetetlen és borzasztó dübörgés volt.

Ugyanezen a nyáron Velemben volt a nagytábor, ide már Dedesszel együtt hoztunk gyerekeket. Itt ismerkedtem meg Anikóval, aki nagyon sokat beszélt és mesélt a háttérről, számokról, és különféle emberekről kaptam egy nagy adag „ismertetőt”, „képet”, amit nem tudtam senkihez és semmihez kötni. Pali pedig megkért, illetve rábeszélte, hogy vezessek a gyerekeknek kreatív tréninget, amit előtte 15 percben felvázolt, és hajrá. Tény, jól sikerült, és még én is jól éreztem magam. Ezután még 3-4 évet kellett várnom, míg magam is kipróbáltam, milyen is résztvevőként megfürdőzni a kreatív tréningben, nem csak vezetni. NA, így kezdődött a vegásságom, egyből mélyvízben, és valahol a közepén. Mindez már 16 éve volt.

Hogy mit is jelent számomra a VE-GA? Mit jelentett az elején? Egy olyan házaspár köré szerveződött közösséget, akik elfogadóak, nyitottak és érdeklődőek a kiskamaszok, kamaszok, fiatalok iránt. S mindezt egy olyan értékrend mentén teszik, ami a szereteten, odafigyelésen, törődésen alapul. Számomra ez az első pillanattól nagyon szimpatikus volt, az otthoni-családi értékek, neveltetésem is ezek mentén formálódott, így hamar jól éreztem magam.

Bekerültem egy közösségbe, ahol nagyon sokféle emberkével találkozhattam, megismerkedhettem olyan fiatalokkal, akikkel valószínűleg sosem találkoztam volna. Nem jártam vízitúrára, nagy kirándulásokra, nagy bulikra, mégis elfogadtak, igaz távolságtartóan, de elfogadtak. Reméltem nagy barátságokat, de ehhez nem voltam elég rég egy több éve összejáró korosztályban, és nem voltam

elég laza sem. Ebben sajnos – úgy érzem – nem segített a VE-GA. Így inkább a programok, – és mint pedagógus lelkületű embert –, a kialakuló táborok, táborozások, drámai vonal érintett meg, ebben váltam aktívvá. Sok biztatást, bátorítást, kihívást, feladatot, gondolkodni valót kaptam, elsősorban Palitól és Anikótól. Palitól szellemi témákban „beszélgetéseket” – sőt, közös gondolkodásban is lehetett részem – és persze vitákat, mivel nem értettünk egyet mindenben. De maga a szellemi tevékenység is fontos volt számomra.

Pali hatalmas adagokban öntötte rám a vegalógiát, majd jöttek a nyári egyetemek, és a vegás táborozások kialakítása, rendjének kidolgozása, és maga a táboroztatás. Ezekből nagyon sokat tanultam. Lehetőséget kaptam, hogy kipróbáljam magam, mint pedagógus, igaz, nem a tanításban, de 24 órás szolgálatban. Alkalmam volt alkotni, kitalálni új – vagy legalábbis számomra új – dramatikus formákat. Idővel persze a rockjáték sem került el. Az alkotó tevékenységeket nagyon élveztem, magát a folyamatot, ahogy alakul egy-egy dolog. Persze itt és a táborokban a közösségformálás, közösségfejlődés maga is új megvilágításba került. Nagyon örültem, és tetszett, hogy a folyamat a lényeg, és nem a végeredmény, hogy elsősorban az öröm, az együttlét a fontos. Mindenki találhatott magának valamit, amit szeret. Fontos volt az igények figyelembe vétele, az igények jelzése kölcsönös volt. Jelen volt a sikerélmény, a barátság, a szerelem, de a vita, a bántás, a meg nem értés, a sértődés is. Nem volt tabutéma, hanem az élet részeként jelent meg mindaz, amit láthattunk, hallhattunk, amiről tükröt kaptunk, és állíthattunk egymásnak, másoknak.

Életszerű, nem tökéletes, fejlődő, állandóan változó, hol előre-, hol visszalépő, újra- és újrakezdő volt, és gondolom ma is az ez a szervezet. Az évek múlásával lett egy kör, akikkel egyre többet beszélgettünk, találkoztunk, játszottunk a találkozókon kívül is, és ez jó volt. Sokakkal vannak közös élményeink, örömmel találkozunk újra több év szünet után is. A felnövekvő generációk ma már visszajárnak saját gyermekeikkel, és sokan vállalnak maguk is feladatokat, összefogást egy-egy találkozó, kihívás előtt. Ma már sokan saját családjaikban is képviselik ezeket az értékeket. Ez is gyümölcse a hosszú éveknél!

Többen szakmánkban, hivatásunkban, munkánk során is elő tudunk húzni egy-egy történetet, eseményt, tudást, módszert, ami segíti a tevékenységeinket. És fordítva. Ki-ki a saját területén szerzett tudását, tapasztalatát tudja „belerakni”, és ezzel gazdagítani a VE-GA módszertani tárházát, tudásbázisát, tapasztalatát. Ez szerintem nagyon nagy dolog. Ez lehet az egyik záloga annak, hogy 10-20-30-40 év múlva is folytatódjon valamilyen módon a VE-GA. Persze az alap, természetesen, hogy képesek legyünk embernek maradni, szeretetben, és egy élhető életet élni /a világban/. És ha emellett sikerül összefognunk, együttműködnünk, egymással elfogadónak lennünk, ez kulcs lehet a jövő felé tekintve. Azt hiszem ez fontos Anikó, Pali számára is.

Azt gondolom, hogy mindez 10-20 évvel ezelőtt is példaértékű volt és lehetett, és természetesen ma is az. A VE-GA, és persze elsősorban alapítói, Anikó és Pali olyan felelősséget vállaltak és vállalnak, amelyet kevesen mernek, vagy tesznek! Egy kis csoportból nőtte ki magát országos szervezetté a VE-GA. Ez a házaspár döntést hozott, hogy ezt végigviszi, és ezáltal életük részévé vált ez a „történet”. A sok év, évtized változásain keresztül is kitartottak és kitartanak ma is. Tanulnak, fejlődnek, haladnak és járják az utat minden szépségével és nehézségével együtt, ellátva a nem szeretett feladatokat is. Mindezt a gyerekekért, fiatalokért, hogy értelmes programokban lehessen részük, hogy amíg lehet, a gyermekek gyermekek maradhassanak, vagy éppen a fiatalok gondolkodjanak, nyitott szemmel járjanak, vállalják magukat /persze, ezek csak kiragadott példák/. Mindezt egyre nagyobb tapasztalattal és tudatossággal teszik. A mai világban ez olyan érték, amelyet őrizni, és tovább vinni érdemes!

/Számomra most ez az a vonal, amit a VE-GA elsősorban jelent, miközben a 30. évfordulóra készülünk! Egy kép a VE-GA sok arcából./

Kedves Anikó és Pali! Remélem, hogy még sok generáció mondhatja el ugyanezt Nektek, és egyre többeknek: KÖSZÖNJÜK! SZERETETTEL:

Julis

Veresné Péter Judit:

Mit JELENTETT nekem a VE-GA?

A kamaszkoromat. Nagy közösségi összetartozás élményeket. Amelyeknek ma már csak az emléke él. Nem tudom, hogy szükségszerű-e, hogy az ember életéből elmaradnak ezek a nagy közösségi összeolvadások. Talán csak megtanuljuk becsülni a kisebb összeolvadásokat is.

Jelentette még a nagyobbakat, akikre fel lehet nézni, és akikhez fel lehet nőni. És akikről később kiderülhet, hogy nem is (sokkal) nagyobbak ☺. Nekem családiról nem adatott meg az idősebb testvér, aki egyfajta kortárs támasza lehet az embernek. Aki több mint barát. Nekem ezeket a nagyobb tesókat a VE-GA adta meg. És jó volt ide, hozzájuk, hozzátok tartozni.

Jelentette még a VE-GA a másságot. Hogy emiatt bántanak másokat. Azokat, akiket szeretek. És jelentett egy olyan „iskolát” is, ahol meg lehetett tanulni kiállni a barátokért, a társakért, önmagamért, az elveimért, a jó ügyért.

Jelentette az első szárnypróbálgatásokat és az első felismeréseket önmagamról, másokról, az élet dolgairól. Hogy fel lehet, és olykor fel kell vállalni másokat, mások nyugét-baját (és a magunk nyugét-baját is), de nem kell mindenkinek ugyanazt, ugyanúgy csinálnia.

És jelentette a pályaorientációm. Jelentette és jelenti a társadalmi problémák iránti elkötelezettségemet. Jelenti azt, hogy szociológus lettem.

És jelentett szerelmeket. Annak az esélyét, hogy az igazi arcunkkal fordulhatunk egymás felé. Annak az esélyét, hogy nem maradunk „ketten árván”, hiszen párként is tartozunk, tartozhatunk valahová. Hogy amikor éppen nem köt össze semmi, amikor minden inkább szétválasztana, akkor mégis kapunk még egy esélyt, mert a mindenben túl mégis van valami, ami mégiscsak összeköt. És csak rajtunk múlik, hogy élünk-e ezzel az eséllyel.

Mit JELENT nekem a VE-GA ma?

Alternatívát. Egy jobb élet lehetőségét. Társakat. Tudást. Identitást. Máshol nem élhető értékeket. Evidenciákat, amelyek más vegások számára is evidenciák. Jelenti az egy nyelven beszélést.

És persze jelent csalódásokat, kiábrándultságot, teszetoszaságot, a dolgokhoz felnőni nem tudást. Jelent viszonyítási pontokat, mércét. Tükröt.

És jelenti azt, hogy nem sodródok, próbálok nem sodródni, hanem, ha minden kötél szakad, akkor előre menekülök. Soha nem hátra.

És jelent praktikus dolgokat, pénzkereseti lehetőséget, közös munkát, bizalmat, korrektséget. Annak a biztos tudását, hogy itt nem vág át senki. És jelent az én vegás történetem számomra még néhány jó sort az önéletrajzomban.

És jelent reményeket, lehetőségeket, terveket, álmokat. Befogadó kört, bázisközösséget. Akikhez lehet csatlakozni, akik vonzóak a hasonlóan gondolkodók számára. Ahol eldőlhet, hogy a hasonlóan gondolkodók, azok valóban hasonlóan gondolkodnak-e. Jelent egy olyan helyet, hátteret, ahová talán jó tartozni. Vagy jobb, mint máshová, jobb, mint sehová. Mert ez VAN. Ízig-vérig VAN. A VE-GA nem látszat, nem „mintha élmény”, nem virtualitás, nem marketingfogás, hanem VALÓSÁG. És mint minden valóság, sokszínű, és nem tökéletes. De legalább az olyan tökéletlenek, mint amilyen én is vagyok, nem lógnak ki nagyon a sorból.

És jelent még a VE-GA garanciát, védjegyet. Jelent egy öreg civil szervezetet a hazai civil palettán, ami számomra kuriózum, nem találok még hasonlót. Jelenti a saját történelmét, a közösen megélt dolgainkat. És jelenti az egymást váltó generációkat. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy majdnem a legidősebbektől majdnem a legfiatalabbakig majdnem mindenkit ismerek kicsit vagy jobban, névről vagy személyesen. És ez olykor olyan érzés, mintha híd lennék egy folyón, aminek IDŐ a neve.

És jelenti gyermekeink számára egy jobb élet lehetőségét, társakat, talán szerelmeket, olyan közösséget, amitől élhetőbb lesz az életük.

És jelent engem. A VE-GA által is vagyok az, aki ma vagyok. És remélem, hogy olyasvalami lesz a VE-GA 10, 20, 30 év múlva is, hogy ezt újra leírhassem tiszta szívvel. Mindez rajtunk is múlik.

Jucó

***

Chikán Gabriella:

Mit jelent nekem a VE-GA?

Sokat gondolkodtam rajta, hogy kezdjem, hogy is fogalmazzak, hogy mennyire életem része a VE-GA. Elkezdtem kutatni az ereklyéim közt. Átnéztem a fényképeim, papírjaim és emlékeim. Újra átéltem, és nagyon jó érzés volt. Úgyhogy első dolgom megköszönni mindent, mert a VE-GA nélkül szegényebb lennék. Köszönöm a legjobb barátnőmet, Annamacit. Pali szerint ő hozott minket össze, szerintem pedig Anikónak nagyobb szerepe volt benne. Nem akarok rózsaszín lenni, de sok-sok minden nem történik meg velem, nem próbálhattam volna ki magam, ha nem találkozunk. Sőt, a férjem sem Péter lenne, s még gyerekeim se biztos, hogy lennének. De (a férjem szerint) nincs olyan, mi lett volna ha...

Így hát ezek mind megtörténtek, és én köszönöm. Sokat nevettem, sokat sírtam, sok kalandunk volt. Hiányoznak emberek, akikkel jó volt együtt lenni. Jó látni az ifjakat, hogy ezeket az élményeket most ők is átélik, kicsit másképp, más időben, de élvezem, hogy most kívülről, nagy bölcsen láthatom őket. Emlékszem, kölyök fejjel hogy hallgattuk Pali meséit az „öreg vegásokról”, és most én is ott vagyok. Ma már a mi bolondságaink a mesélni valók. És ha belegondolok, hogy a gyerekeim sokkal kreatívabbak lesznek, már előre félek. Hogyan lett egy korty teából vízicsata, majd zoknicsata, spontán kincsvadászat egy pár tornacipő után, és hogy vett rá Annacit, hogy tanuljam meg egy délelőtt alatt a Hamlet monológot, miközben a tanáromnak egy év alatt nem sikerült rávennie. Lehettem táborlakó, segítő. És akkor még nem hittem el Palinak, hogy mi már akkor sokkal többet tudtunk, mint egy átlagos felnőtt, vagy egy tanár, de miután elvégeztem a főiskolát, látom mekkora kincs van a birtokunkban. A kincs nem csak az a tudás, amit a VE-GA kidolgozott, hanem az emberi kapcsolatrendszer is.

Gabica

***

Korom Annamária:

Mit is jelent nekem a VE-GA?

Ez igazából sosem volt kérdés számomra. Viszont, ha meg szeretném magyarázni másoknak, mindig bajban vagyok. Nem mindig tűnik elegendő válasznak az, hogy az emberek és a tevékenységek miatt szeretek benne lenni a VE-GÁ-ban.

Lehet, hogy furán hangzik, de úgy érzem, a VE-GA nyújtotta keretek tették/teszik lehetővé azt, hogy tudatosabb, jobb ember legyek. Hogy ezt a „játékteret” a szüleim teremtették? Örülök neki, mert nagyon sok tapasztalattal és emlékekkel gazdagodom, ráadásul folyamatosan.

Sokan kérdezték már tőlem, hogy a szüleim, a VE-GA jelentett-e hátrányt az életemben. Nem mondom, hogy nem tapasztaltam ennek hátulütőit, de még nem kaptam olyat az élettől, hogy igazán bántam volna a vegásságomat és koromságomat (seriségemet ☺). A pozitív érzelmi, emberi hozadéka jóval több, mint a hátránya.

A vegásságomat néhány kedves emlékekkel szeretném bemutatni.

A VE-GA fénykora egyértelmű, hogy kisgyerek „korom”-ban volt ☺. Én voltam a legkisebb, mindenki szeretett, törődött velem ☺. Nagy pezsgés volt akkor a Korom-lakban. A hét legalább öt napján 5-7 emberke téblábolt nálunk. Nagyon szerettem ezt az állapotot, viszont most már felnőtt fejjel elgondolkodtam azon, hogy bírták ezt szüleim...

Apukám szerint komoly oldó funkciókat töltöttem be. Az biztos, hogy mindig mindenkire ráakaszkodtam és be nem állt a szám. A házi feladataim megoldásában szerettem volna hasznosítani a nálunk lebzselő humánerőforrást, de emlékeim szerint hamar leszoktam róla. Az ifjú vegás kezdemények nem tudták jobban a francia vagy matek házit, mint én (már akkor sem ért túl sokat az oktatási rendszer). Persze ha más másként emlékszik, akkor most szóljon, vagy hallgasson mindörökre.

Van néhány arc és kép, ami nagyon megmaradt bennem. Ott van például Lázi Gyuri neve és figurája – nagyon kedves, állandóan mosolygós fiúként emlékszem rá, aki megadóan viselte el „lázás”, „lázaska” elnevezéseimet.

Nagy barátnémat, Horvát Orsit, mindenképpen ki kell emelnem, azt hiszem, úgy tekintettem rá, mint egy nővérré – még a tuti frankó lila trapéz nadrágját is odaadta kölcsönbe ☺.

Vagy ott van Wágner Úr, aki állandóan idegbe kergette édesanyámat a szűrő eszközökkel való zsonglörködéssel. Wágner Úr jött, beült az ágy végébe, megkaparintotta a papírvágó kést, vagy az ollót, majd Anyukám menetrendszerűen távolította el ezeket Wágner Úr kezéből, néhány keresetlen szó kíséretében.

Aztán ott van szegény Bánfi András, aki hősiezen küzdött le édesanyám egy igen rosszul sikerült zöldbabfőzelékét. Szinte teljesen megette, mire mi is belekóstoltunk és rájöttünk, hogy borzasztó az íze. Hiába, na! Anyukám azóta nem főzött zöldbabfőzeléket.

A *Rock-játék* első korszakát is gondtalan gyermeki örömmel éltem át, nem is sejtve, hogy sokaknak nem csak a pozitív élmények adódtak meg. Mindenestre boldog izgalommal pattogtam a próbákon és tény és való, a Kulbert Zoli nagyon tetszett nekem (is). Emlékszem, egyszer arra mentem be, hogy azt magyarázta a lányoknak, hogy a tollaslabda ütőm hogyan működik gitárként (mivel abban az időszakban gitárként funkcionált). Törtem is a fejem, hogy gúnyolódik-e vagy sem, de csak viccelt, nem akart megbántani.

Bátyámmal voltak közös „kedvenceink” is, akik közül a teljesség igénye nélkül említenék meg néhány nevet: Erdei Maci (akivel levértük otthon a csillárt), Dugó (akinek az anyukájától melleleg jobbnál jobb rucikat kaptam) vagy Szupi (hiába akarta mindenkivel elhitetni, akkor sem voltam belé szerelmes).

Aztán szép lassan megszűnt a gondtalan gyermekkor és bekövetkezett a problémásabb tinédzserkor. Már nem jártak fel mindennap vegások, és már nem én voltam a legkisebb vegás ☺. Az előbbi kevésbé bántam, az utóbbit egy kicsit sajnáltam.

A magyartési ház viszont új korszakot nyitott, és azt hiszem, nem csak az én életemben ☺. A felújítás időszaka és a magyartési táborok!!! Nagyon szerettem ezt az időszakot. Ahogy mezei résztvevőként küzdöttük le az m.tési táborok, „játészótér” akadályait – kreatív tréning, meggyőzési játékok, választási küzdelmek, ping-pong verseny, túlélő-játék... stb. –, játsz máztunk, és mindenki szerelmes lett valaki harmadikba, és kavartuk a... málnaszörpöt. Slaggal locsoltuk egymást, előfordult, hogy a ház folyosóján is, amiért kaptunk Koromnéól. Vagy Korom Pali késő éjszaka komor tekintettel lépett a házba és egy kongó ütést mért a falra, mert randalíroztunk (melleleg

illegálisan megdézsmáltuk a hűtő tartalmát). De olyan is volt, hogy Kunpaci „aljas” módon textillabdákkal támadott le minket ebéd után. És ott volt az öreg Kun is, akire mindig lehetett számítani, nem csak ezermesterként, hanem beszállt a mesevetélkedőbe is, mint varázsló! Szóval az ifjonti élet sava-borsa. Ekkor ismertem meg Chikán Gabit is, legjobb barátomat ☺, és alkottuk meg *Gömbi kalandjai* c. képregényünket az *Aszpirin* című diáklap hasábjaira. Nagyon sok élmény, emlék, arc kapcsolódik Magyarországhoz!!!

Aztán persze felnőttünk és tudomásul kellett venni, hogy a résztvevői szerepkört fel kell cserélni a szervezői, vezetői szerepkörökkel, ha nem akarunk unatkozni és tétlenkedni. Öröm látni, hogy ez folyamatos, korosztályi dilemma a beérőknek, és öntudatosan mondhatjuk nekik, hogy mi ezen már túl vagyunk. Túl vagyunk?!

Sikerült megalakítanom minden m.tési idők legutóbbi táboroztató vezetői négyesét, Chiki Gabi, PatKat, Maya és szerény személyem részvétel (ha nem is tudatosan, de mindig alkalmaztuk a vezetői nyolcast) ☺. Mit ne mondjak, az első táborunk „y” napján, amikor bementem a gondnokiba – tők bénának és tehetetlennek érezve magam a sírás határán –, két vörösre sírt arcú csajt találtam. Annyira szerencsétlennek éreztük magunkat és annyira úgy is néztünk ki – pedig semmi véresen komoly hibát nem vétettünk –, hogy nevetésbe torkollt a síró party. Persze, mindig nagy könnyebbséget jelentett szüleim jelenléte a háttérben.

Egy biztos, mindenképpen nagyon jó, hogy együtt dolgozhatok velük, és hogy együtt is tudunk dolgozni. Az is jó érzés, hogy ez a kör folyamatosan bővül, bár nem olyan gyorsan, mint szeretném. Nagyon jó, hogy ha kell, ott van Gabi, Kati, Maya, Jucó vagy Ditti, csak hogy a teljesség igénye nélkül említsek egy-két olyan nevet, akikkel eddig együtt tudtam dolgozni vegás ügyekben. Remélem, ez a kör bővülni fog!

Sokszor humorizálunk azon, hogy könnyű nekem, mert született vegás vagyok, hogy ismerem minden vegást és a vegalógiát is. Talán született vegás vagyok, de nem egyedüli örököse a VE-GÁ-nak. Megőrizni, továbbadni 30 év értékeit nem tudom egyedül, ezért remélem, hogy megmarad a VE-GA, mint közösség és kultúrkör.

Annamaci